

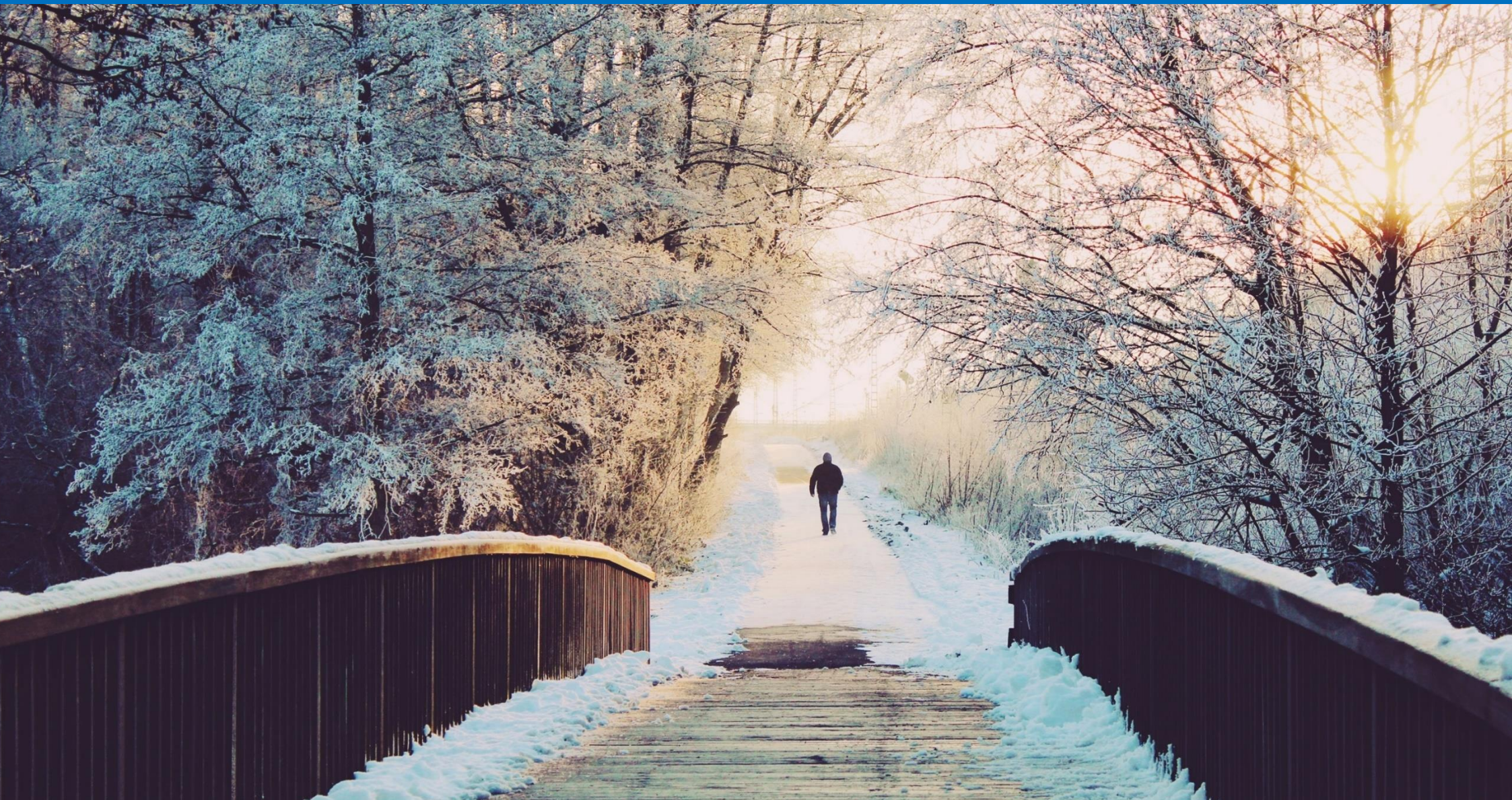
REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Državna riznica

Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

BILTEN SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE

Broj 24 | Prosinac, 2018

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA

Državna riznica
Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola

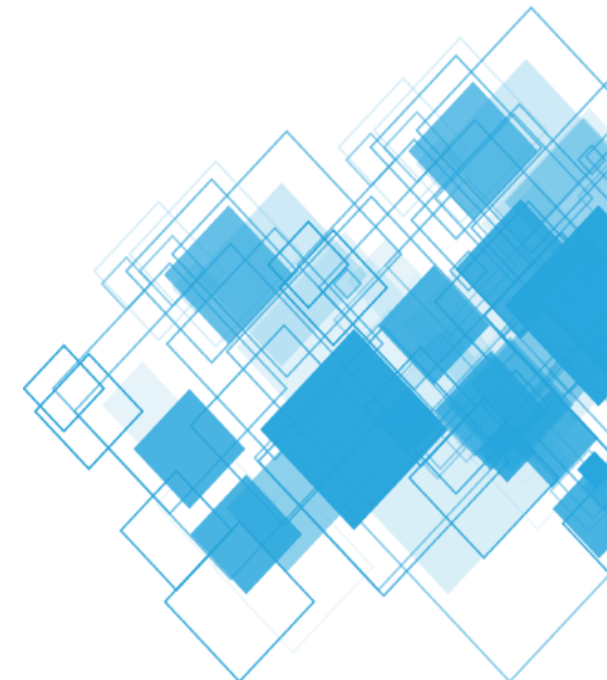
Autori:
Davor Kozina
Roberta Dorani
Evelin Vitezić Petris
Mladenka Planinić
Ljerka Crnković
Ljubica Butković
Karmen Butorac
Mirna Jurčić
Željka Hofer
Jadranka Miri – Pasanec
Iva Dragičević

Korektor:
Iva Dragičević

Grafičko oblikovanje:
DOLLY LINK j.d.o.o.
Ulica Nikole Šopa 12
10410 Velika Gorica

Ministarstvo financija
Državna riznica
Sektor za harmonizaciju razvoja
sustava unutarnjih kontrola
Katančićeva 5
10000 Zagreb

tel: 01/4585 901
faks: 01/4585 903
e-mail: shj@mfin.hr
<http://www.mfin.hr/hr/pifc>

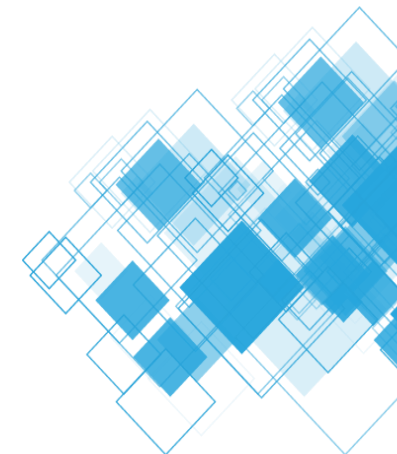

SADRŽAJ

1. AKTIVNOSTI U RAZDOBLJU SRPANJ - PROSINAC 2018.	5
1.1. Regulatorna (propisi, upute, smjernice, odluke)	5
1.2. Aktualnosti	6
1.3. Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola	9
1.4. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru	9
1.4.1. Izobrazba za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor	10
1.4.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru	11
1.5. Međunarodna suradnja i aktivnosti	11
1.6. Konferencije, seminari, sastanci	12
2. JESTE LI ZNALI?	16
3. NAJAVLJUJEMO	17
4. ZAVRŠNE NAPOMENE	18

Poštovani čitatelji,

U ovom Biltenu vam predstavljamo aktivnosti koje su provedene u drugoj polovini 2018. godine i ujedno najavljujemo aktivnosti koje će Središnja harmonizacijska jedinica provoditi tijekom 2019. godine.

Donosimo novosti iz regulatornog okvira, sažetak Objedinjenoga godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2017., podatke o suradnji na državnoj i lokalnoj razini, međunarodnoj suradnji te ostalim aktivnostima iz naše nadležnosti koje su realizirane u 2018. godini.

Zahvaljujemo kolegama koji su se ove godine angažirali oko pripreme tekstova za Bilten te Vas i dalje pozivamo da svojim stručnim priložima i zanimljivostima iz prakse sadržajno obogatite sljedeća izdanja Biltena.

Želimo vam Sretan Božić i uspješnu 2019. godinu.

NAČELNIK SEKTORA

mr. sc. Niko Raič

1.1. Regulatorna (propisi, upute, smjernice, odluke)

Izmjene i dopune Zakona o fiskalnoj odgovornosti

Izmjenama i dopunama Zakona o fiskalnoj odgovornosti koji stupa na snagu 1. siječnja 2019. propisuju se numerička fiskalna pravila koja se odnose na pravilo strukturnog salda, pravilo rashoda te pravilo javnog duga te se nastavlja s jačanjem neovisnosti Povjerenstva za fiskalnu politiku (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) koje je definirano kao stalno, neovisno i samostalno tijelo.

Kako je i navedeno, ovim se Prijedlogom zakona utvrđuju tri fiskalna pravila:

1. Pravilo strukturnog salda - Ciljana vrijednost pravila strukturnog salda postaje srednjoročni proračunski cilj koji će se ostvarivati prema planu prilagodbe sukladno pravnim odredbama Europske unije.
2. Pravilo rashoda - U pogledu održivog kretanja rashoda, uvodi se pravilo prema kojemu godišnji rast rashoda općeg proračuna ne smije prelaziti referentnu potencijalnu stopu rasta bruto domaćeg proizvoda koja se utvrđuje sukladno pravnim odredbama Europske unije. Također, dozvoljavaju se i izuzeća za pojedine kategorije rashoda.
3. Pravilo javnog duga - Vezano za javni dug utvrđuje se da udio javnog duga u BDP-u ne smije prijeći referentnu vrijednost od 60%. Ako udio javnog duga prelazi navedenu vrijednost, razlika između udjela javnog duga u

BDP-u i referentne vrijednosti od 60% mora se smanjivati po dinamici koja je u skladu s pravnim odredbama Europske unije.

Također, definiraju se i okolnosti u kojima će primjena fiskalnih pravila biti privremeno odgođena. Privremeno odgađanje primjene fiskalnih pravila bit će dozvoljeno u slučaju izvanrednih okolnosti sukladno pravnim odredbama Europske unije, a pod uvjetom da se time ne ugrožava fiskalna održivost u srednjem roku.

Predloženim se zakonom definira i obveza pridržavanja Preporuka Vijeća Europske unije za vrijeme trajanja procedure prekomjernog proračunskog manjka, a u svrhu rješavanja stanja prekomjernog proračunskog manjka i javnog duga. Također su propisane i procedure u slučaju da Vlada, na prijedlog Ministarstva financija ili Povjerenstvo za fiskalnu politiku utvrde značajna odstupanja od fiskalnih pravila definiranih Zakonom. Slijedom navedenoga, ako Povjerenstvo, u zauzetim stajalištima tijekom izvršavanja svojih zadaća ocijeni da postoji rizik od značajnih odstupanja od ispunjenja fiskalnih pravila, o tome sastavlja Izvješće o postojanju rizika vezanih za ispunjenje fiskalnih pravila koje dostavlja Vladi. Vlada je obvezna, na prijedlog Ministarstva financija, u roku od 45 dana od zaprimanja ovog Izvješća, očitovati se o postojanju rizika te ukoliko procijeni da isti postoje, obvezna je predložiti plan nužnih mjera s rokovima provedbe, koje će dovesti do ispunjenja fiskalnih pravila. Povjerenstvo prati provedbu plana na temelju Izvješća o provedbi plana nužnih mjera koje mu dostavlja Vlada, na prijedlog Ministarstva financija. Ako tijekom proračunske godine ili prilikom izrade srednjoročnih proračunskih dokumenata, Vlada, na prijedlog Ministarstva financija ocijeni da postoji rizik od značajnih odstupanja od fiskalnih pravila strukturnog salda i pravila rashoda iz predloženog Zakona, dužna je, na prijedlog Ministarstva

financija, o tome sastaviti Izvješće o postojanju rizika vezanih uz ispunjenje fiskalnih pravila koje dostavlja Povjerenstvu, a koje o tome izvještava Odbor za financije i državni proračun Hrvatskoga sabora. U spomenutom Izvješću iskazat će se veličina i uzroci te će se predložiti mjere koje će dovesti do ispunjenja fiskalnih pravila, s učinkom ne kasnijim od proračunske godine koja slijedi nakon godine u kojoj je odstupanje utvrđeno.

Ako Povjerenstvo, kod usporedbe makroekonomskih projekcija s posljednje dostupnim projekcijama Europske komisije, utvrdi značajna odstupanja u razdoblju od najmanje četiri uzastopne godine, o tome sastavlja Izvješće o značajnim odstupanjima u makroekonomskim i proračunskim projekcijama koje dostavlja Vladi. Vlada je, na prijedlog Ministarstva financija obvezna nakon zaprimanja ovog Izvješća obrazložiti odstupanja, odnosno poduzeti nužne mjere u svrhu poboljšanja kvalitete makroekonomskih projekcija i o tome izvijestiti Povjerenstvo.

Vijeće Europske unije u srpnju 2014. godine dalo je, između ostaloga, preporuku da se Povjerenstvo za fiskalnu politiku osnovano Odlukom kao drugo radno tijelo Hrvatskoga sabora zakonski utemelji kako bi se ojačala njegova neovisnost i proširile njegove ovlasti. Upravo stoga, predloženim se Zakonom Povjerenstvo za fiskalnu politiku definira kao stalno, neovisno i samostalno tijelo koje obavlja poslove iz svog djelokruga rada i nadležnosti, određene ovim Zakonom. Na ovaj način Povjerenstvu se daje jača uloga supervizora nad primjenom predloženog Zakona ali i nad provođenjem fiskalne politike države u cijelosti, sve s ciljem unapređenja sustava javnih financija.

Konačnim prijedlogom zakona o fiskalnoj odgovornosti, u skladu s preporukama Vijeća Europske unije:

- fiskalna pravila se u potpunosti usklađuju s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu i
- jača se neovisnost i proširuje nadležnost Povjerenstva za fiskalnu politiku.

Na temelju izmjena i dopuna Zakona o fiskalnoj odgovornosti donijet će se izmjene i dopune Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila.

1.2. Aktualnosti

Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2017.

Ministarstvo financija je u rujnu 2018. izradilo Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2017.

Stanje sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2017. analizirano je temeljem 612 Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2017. koje su ministarstva, županije, gradovi i općine dostavili Ministarstvu financija. Za potrebe izrade Objedinjenog godišnjeg izvješća analizirane su i aktivnosti unutarnje revizije tijekom 2017. te informacije o slabostima sustava unutarnjih kontrola utvrđene kroz obavljene revizije od strane Državnog ureda za reviziju, sadržane u Izvješću o radu Državnog ureda za reviziju za 2017., a koje se odnose na financijske izvještaje i poslovanje korisnika proračuna za 2016.

Slabosti u sustavu unutarnjih kontrola utvrđene samoprocjenom, kao i prethodne godine, najvećim dijelom, odnose se na

nedostatne kontrole namjenskog korištenja donacija, pomoći i subvencija te neprovođenje ili djelomično provođenje stručnog vrjednovanja i ocjene investicijskih projekata, a posebno je istaknut problem nepoduzimanja svih potrebnih mjera za potpunu naplatu prihoda i primitaka na lokalnoj razini.

Unutarnja revizija uspostavljena u ministarstvima i drugim korisnicima državnog proračuna razine razdjela, županijama i gradovima, svoje je aktivnosti tijekom 2017. najviše usmjerila u područja i procese vezane za fiskalnu odgovornost, osobito uz procese izvršavanja proračuna (85% unutarnjih revizija obavljeno je u područjima iz fiskalne odgovornosti).

Provedba revizijskih preporuka tijekom 2017. godine rezultirala je dodatnim jačanjem sustava unutarnjih kontrola u procesima planiranja i izvršavanja proračuna/financijskog plana, javne nabave, računovodstva i izvještavanja.

U dijelu korisnika proračuna, temeljem revizijskih preporuka dodatno su ojačani sustavi unutarnjih kontrola, što je u konačnici rezultiralo pozitivnim financijskim učincima ostvarenim kroz veću naplatu prihoda, smanjenje određenih kategorija rashoda, povratima sredstava u proračun, povećanjem udjela u vlasništvu trgovačkog društva te sređivanjem računovodstvenih evidencija.

Ukupna vrijednost financijskih učinaka koji su ostvareni kao rezultat provedbe revizijskih preporuka u 2017. iznosi 135.021.931,11 kn.

Vezano za područja u kojima je ostvaren financijski učinak provedbe preporuka unutarnje revizije, vidljivo je da su najveći učinci kroz tri godine, uglavnom, ostvareni u području povećanja prihoda i području sređivanja računovodstvenih evidencija.

Najveće financijske učinke u području povećanja prihoda, kao i sređivanja računovodstvenih evidencija u 2017. iskazali su izvanproračunski korisnici.

Sukladno članku 42. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 78/15), Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2017. godinu, podnijeto je Vladi Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske, Koordinacija za gospodarstvo i strukturne reforme je na sjednici održanoj 16. listopada 2018. godine, donijela Zaključak kojim se prihvaća Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2017. godinu.

Zaključkom su predviđene mjere koje je potrebno poduzeti u cilju daljnjeg jačanja i razvoja sustava unutarnjih kontrola, a koje uključuju:

- 1) Zadužuje se Ministarstvo financija da do 31. ožujka 2019. godine, izradi analizu izvršenja strateških planova ministarstava i drugih tijela državne uprave razine razdjela organizacijske klasifikacije u cilju unaprjeđenja sustava unutarnjih kontrola i povezanosti strateških i financijskih planova, a što je preduvjet za izradu novih strateških dokumenata i njihovo praćenje sukladno Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske
- 2) Zadužuju se ministarstva da zaključno do 31. prosinca 2018. godine, u skladu sa Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora, uspostave cjeloviti proces upravljanja rizicima, što uključuje imenovanje koordinatora za strateške i operativne rizike te uspostavu registra rizika na razini ministarstva

- 3) Zadužuje se Ministarstvo financija da zaključno do 31. ožujka 2019. godine s ministarstvima i drugim tijelima državne uprave na razini razdjela organizacijske klasifikacije koji su u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti utvrdili da nemaju uspostavljen sustav dokumentiranja podataka o rizicima i izvještavanja o najznačajnijim rizicima, organizira sastanke i radionice u cilju provedbe obveznih aktivnosti prema Smjernicama za upravljanje rizicima u poslovanju institucija javnog sektora
- 4) Zadužuju se čelnici korisnika proračuna da u institucijama za koje su odgovorni osiguraju da su aktivnosti definirane u Planovima otklanjanja slabosti i nepravilnosti konkretne i provedive u rokovima utvrđenim od strane te institucije te usmjerene učinkovitim otklanjanju utvrđenih slabosti/nepravilnosti
- 5) Zadužuju se čelnici korisnika proračuna da u institucijama za koje su odgovorni osiguraju jačanje angažmana u cilju aktivnijeg poduzimanja mjera za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti i uplatu u proračun prema važećim propisima odnosno internom pisanom aktu kojim je definirana procedura naplate prihoda
- 6) Zadužuje se Ministarstvo financija da u programu stručne izobrazbe za 2019. planira i organizira izobrazbu za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave na temu provedbe stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta kao i na temu potpune i pravodobne naplate prihoda
- 7) Zadužuje se Ministarstvo financija da osigura da se kod sljedeće izmjene, Upitnik o fiskalnoj odgovornosti dopuni pitanjima u područjima u kojima su kroz izvješća Državnog ureda za reviziju utvrđene dodatne slabosti u sustavima unutarnjih kontrola (nepravilnosti i propusti kod zaključivanja i izvršavanja ugovora za donacije,

subvencije i pomoći; evidentiranje, raspolaganje i upravljanje imovinom i slično).

Ministarstvo financija izvijestit će Vladu Republike Hrvatske o provedbi aktivnosti iz predmetnog Zaključka prilikom podnošenja Objedinjenog godišnjeg izvješća o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2018.

Zaključak Vlade Republike Hrvatske i Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2017., objavljeni su na internetskim stranicama Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/izvjescivanje-1-2-1>.

1.3. Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola

Tijekom 2018. godine u Državnoj školi za javnu upravu održano je ukupno 6 termina radionica vezano za izobrazbu u području sustava unutarnjih kontrola na kojima je sudjelovalo ukupno 123 polaznika.

Što se tiče razdoblja srpanj – prosinac 2018. godine, održane su sljedeće radionice iz područja sustava unutarnjih kontrola:

RB	NAZIV MODULA/RADIONICE	TERMIN ODRŽAVANJA	BROJ POLAZNIKA
1.	Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna za državnu razinu	21. rujna 2018.	14
2.	Upravljačko i troškovno računovodstvo za državnu razinu	26. listopada 2018	16
3.	Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna za lokalnu razinu	9. studenoga 2018.	23
4.	Fiskalna odgovornost i sustavi unutarnjih kontrola	16. studenoga 2018.	27
Ukupno		4 termina	80

Radionice su održane u skladu s dinamikom predviđenom Katalogom izobrazbe za 2018.

Središnja harmonizacijska jedinica je u suradnji s kolegama iz Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske i Ministarstva financija Republike Latvije provela projekt „Daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola i metodologije rada“ u sklopu čega su u razdoblju siječanj-veljača 2018. održane tri radionice za predstavnike državne i lokalne razine te trgovačkih društava. Ujedno od 14.-16. veljače 2018. održana je konferencija Primjeri dobre prakse u provedbi sustava unutarnjih kontrola za korisnike proračuna na državnoj i lokalnoj razini te u trgovačkim društvima u vlasništvu države/JLP(R)S.

Podsjećamo da se uputa za prijavu na radionice nalazi na internetskoj stranici Državne škole za javnu upravu te da polaznici samostalno otvaraju profile i prijavljuju se na željene radionice.

1.4. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru

Tijekom 2018. godine održano je ukupno 14 termina radionica za unutarnje revizore u javnom sektoru na kojima je sudjelovalo ukupno 631 unutarnjih revizora. Osim radionica planiranih Katalogom izobrazbe za 2018. godinu, također, kroz 4 termina unutarnjim revizorima predstavljena je i nova Uputa za obavljanje pojedinačne unutarnje revizije.

Programsko vijeće za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru

Sukladno odredbama članka 7., stavka 1. Poslovnika o radu Programskog vijeća za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru, u drugom polugodištu 2018. godine održane su dvije sjednice Programskog vijeća za izobrazbu unutarnjih revizora u javnom sektoru.

Na 4. sjednici Programskog vijeća koja je održana elektronskim putem od 11. do 13. srpnja 2018. članovi vijeća su se usuglašavali o imenovanju osoba za provedbu teoretskog dijela izobrazbe prema Programu izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor za održavanje 30. ciklusa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor koji je trajao je od 17. rujna do 23. studenoga 2018.

Na 5. sjednici Programskog vijeća, koja je održana 12. prosinca 2018., članovima vijeća je prezentirana evaluacija osnovne i kontinuirane izobrazbe održane u 2018. godini kao i analiza ankete provedene među unutarnjim revizorima kojom su iskazane potrebe za kontinuiranom izobrazbom u 2019. godini. Na osnovu iznesenog raspravljalo se o prijedlogu radionica za narednu godinu, nakon čega su članovi postigli suglasnost između ostalog i o Katalogu izobrazbe u području unutarnje revizije za 2019. godinu.

1.4.1. Izobrazba za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Održani ciklus izobrazbe

30. ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, trajao je od 17. rujna do 23. studenoga 2018. Izobrazbu je pohađalo 25 polaznika. Ovu grupu činili su polaznici iz različitih institucija javnog sektora (ministarstva, gradovi, trgovačka društva, sveučilište, zdravstvena ustanova), što je pridonijelo kvalitetnoj interakciji s predavačima u različitim područjima. Polaznici su aktivno sudjelovali u raspravi i praktičnim vježbama.

Održani ispiti

U drugoj polovici 2018., Središnja harmonizacijska jedinica organizirala je i provela 3 usmena ispita za polaznike Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor:

- 2. srpnja 2018.,
- 26. rujna 2018.,
- 23. listopada 2018.

Pismeni ispiti nisu održavani budući nije bilo potrebe za istim, odnosno svi polaznici prošlogodišnje 29. grupe izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor su pismene ispite uspješno položili, dok polaznici prijašnjih grupa

izobrazbe koji do sada nisu položili usmeni ispit nisu izvršili prijavu za polaganje usmenog ispita.

1.4.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

Radionice

U svrhu kontinuiranog stručnog usavršavanja ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru u razdoblju od srpnja do prosinca 2018. održane su sljedeće radionice:

RB.	NAZIV	TERMIN ODRŽAVANJA	BROJ SUDIONIKA
1.	Uvod u reviziju fondova europske unije (OPKK 2014. – 2020.)	6. srpnja 2018.	54
2.	Obavljanje revizije učinkovitosti upravljanja i raspolaganja imovinom	21. rujna 2018. 7. prosinca 2018.	108
3.	Savjetodavni angažmani interne revizije	12. listopada 2018. 9. studenoga 2018.	114
4.	Naučene lekcije: definiranje rizika i strukturiranje nalaza	28. listopada 2018. 5. studenoga 2018.	32
5.	Razvoj informacijskih sustava u institucijama javnog sektora	16. studenoga 2018.	89
Ukupno		8 termina	347

Naputak o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor

Sukladno Naputku o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor (dalje u tekstu: Naputak) (Narodne novine, br. 24/16), Središnja harmonizacijska jedinica će u siječnju 2019. godine uputiti aktivnim ovlaštenim unutarnjim revizorima za javni sektor poziv za dostavu Izvješća o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor za 2018. godinu putem elektroničkog obrasca.

Također, podsjećamo kako je u slučaju neostvarivanja minimalnog broja bodova za stalno stručno usavršavanje, potrebno napisati kratko obrazloženje (predviđeni prostor u elektroničkom obrascu).

1.5. Međunarodna suradnja i aktivnosti

Studijski posjet predstavnika Ministarstva financija Republike Srbije Ministarstvu financija Republike Hrvatske

U razdoblju od 24. do 26. listopada 2018. predstavnici Ministarstva financija Republike Srbije posjetili su Ministarstvo financija Republike Hrvatske. Trodnevni studijski posjet održan je u okviru Nacrta operativnog plana za rad projekta „Reforma javnih financija – financiranje Agende 2030“ njemačke razvojne agencije – GIZ koji se provodi u Ministarstvu financija Republike Srbije. Cilj posjeta je razmjena iskustva u području tema iz nadležnosti užeg dijela Ministarstva financija, Carinske i Porezne uprave. U području sustava unutarnjih kontrola, predstavnici Sektora za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola prezentirali su stanje razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske te praksu ažuriranja

procedura i registra rizika kao i izvještavanja o sustavu unutarnjih kontrola.

1.6. Konferencije, seminari, sastanci

Konferencija „Razvoj i organizacija izobrazbe financijskih kapaciteta“, Den Haag

U organizaciji Nacionalne akademije za financije i ekonomiju (*National Academy for Finance and Economics - NAFE*) Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske, 6. i 7. studenoga 2018. održana je konferencija u Den Haagu na temu „Razvoj i organizacija izobrazbe financijskih kapaciteta“.

Svrha konferencije bila je razmjena znanja, iskustava i praktičnih primjera uspostave i organizacije izobrazbe financijskih kapaciteta s obzirom na to da je izobrazba ključni element i polazna točka za jačanje upravljanja javnim financijama.

Konferencija je bila interaktivnog tipa odnosno predstavnici svake zemlje sudionice prezentirali su način organizacije i provođenja izobrazbe financijskih kapaciteta i to kroz zakonsku osnovu, organizaciju i uspostavu, program i metode izobrazbe, procjenu potrebe za izobrazbom itd. Također su na programu bile i tematske rasprave po grupama i prezentacije zemalja sudionica o naučenim lekcijama i primjerima drugih zemalja koji bi se mogli primijeniti u vlastitoj praksi. Prezentirani su primjeri funkcioniranja škola za javne financije u pojedinim zemljama, kao i moderni načini izobrazbe putem video konferencija i e-learninga.

Na konferenciji su sudjelovali predstavnici Ministarstava financija i to iz Armenije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Gruzije,

Moldavije, Crne gore, Makedonije, Rumunjske, Ukrajine, Hrvatske te domaćina Nizozemske.

Radionica „Angažman unutarnje revizije od planiranja do izvješćivanja“, Ljubljana

U organizaciji Centra izvrsnosti za financije (*Center of Excellence in Finance – CEF*), Ljubljana, Slovenija, u razdoblju od 13. do 15. studenoga 2018., održana je radionica: „Angažman unutarnje revizije od planiranja do izvješćivanja“, koja je namijenjena unutarnjim revizorima iz zemalja jugoistočne Europe.

Predavanja su održali stručnjaci iz područja unutarnje revizije iz Kraljevine Nizozemske te su uz prezentacije prikazali i brojne primjere prakse obavljanja poslova unutarnje revizije u Centralnoj državnoj službi za reviziju. Prezentirane su sljedeće teme: važnost planiranja angažmana unutarnje revizije, utjecaj promjena IPPF standarda na rad unutarnjih revizora, planiranje unutarnje revizije na temelju procjene rizika, faze planiranja, alati i tehnike za prikupljanje podataka, formuliranje preporuka do izvješćivanja o rezultatima obavljene unutarnje revizije.

Radionica je bila interaktivnog tipa na kojoj su, osim održanih predavanja i prezentacija, sudionici bili podijeljeni u grupe te su kroz studije slučaja, rasprave i praktične primjere razmjenjivali stečena znanja i iskustva.

Na radionici su prisustvovali unutarnji revizori iz Bosne i Hercegovine, Armenije, Gruzije, Kosova, Makedonije, Moldavije, Mongolije, Turske, Crne Gore, Slovenije i Hrvatske.

21. savjetovanje „Interna revizija i kontrola“

U razdoblju od 27. do 29. rujna 2018., u Primoštenu, održano je 21. savjetovanje pod nazivom „Interna revizija i kontrola“ u organizaciji Sekcije internih revizora koja djeluje u okviru Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika.

Tijekom tri dana, nizom izlaganja, iznijete su teoretske spoznaje, ali i praktična iskustva iz područja interne revizije i kontrole, računovodstva, financija, poreza i drugih dodirnih područja.

Savjetovanje je započelo plenarnim dijelom. Tijekom prvog dana održala se svečana promocija ovlaštenih internih revizora koji su to zvanje stekli polaganjem ispita tijekom 2017. godine u organizaciji Sekcije internih revizora Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika.

U okviru pojedinačnih sekcija prezentirane su aktualne teme iz područja interne revizije i kontrole u bankama i drugim financijskim institucijama, gospodarstvu i javnom sektoru.

U sekciji Interna revizija u javnom sektoru, predstavnica Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija održala je prezentaciju na temu: *Dodana vrijednost unutarnje revizije – financijski učinci provedenih preporuka*, u kojoj je, između ostalog, istaknuto slijedeće:

- adekvatnom primjenom metodologije rada, obavljene unutarnje revizije imat će kvalitetne elemente, na temelju kojih upravljačka struktura može unaprijediti poslovanje i umanjiti mogućnosti aktiviranja rizika i njihovih negativnih posljedica u područjima i procesima koje će revizijom biti zahvaćene
- djelomično primijenjena revizijska metodologija rezultirat će uglavnom revizijama koje potvrđuju činjenično stanje, a ne dodaju vrijednost.

Na savjetovanju je održana i panel rasprava na temu: *Komuniciraju li revizijski odbori učinkovito?*

Suradnja u okviru PEM PAL-a

U razdoblju od 29. listopada do 2. studenoga 2018. u Tbilisiju, Gruzija je održana Plenarna sjednica PEM PAL-a te sastanak Radne grupe za internu kontrolu.

U okviru Plenarne sjednice pod nazivom „Dodana vrijednost i utjecaj interne revizije u javnom sektoru“ raspravljalo se o faktorima koji utječu na povećanje vrijednosti interne revizije te o načinima na koji interna revizija može demonstrirati svoju vrijednost (marketing interne revizije). Zemlja domaćin – Gruzija je predstavila reforme u području financijskog upravljanja i kontrola, javne uprave i proračuna.

U okviru Radne grupe za internu kontrolu raspravljalo se o svih pet komponenti COSO modela internih kontrola s posebnim naglaskom na kontrolno okruženje te o povezanosti COSO modela s tri linije obrane. Razmijenjene su dobre prakse za uspostavu pouzdanog sustava unutarnjih kontrola u institucijama javnog sektora.

Slijedeći sastanak održat će se u Skoplju, Makedonija.

Svi materijali dostupni su na stranicama PEM PAL-a na linku:

<https://www.pempal.org/hr/events/pempal-iacop-plenarna-sjednica-i-sastanak-radne-skupine-za-unutarnju-kontrolu>.

Sudjelovanje na Ministarskoj konferenciji i sastanku Zajednice prakse obrazovanja u javnom sektoru PULSAR - EDUCOP

U razdoblju od 27. do 29. studenoga 2018. održane su u Beču, Austrija, Ministarska konferencija i sastanak Zajednice prakse obrazovanja u javnom sektoru PULSAR – EDUCOP.

Ministarsku konferenciju pod nazivom „Visoka kvaliteta financijskih informacija i ekonomska integracija“ organizirala je Svjetska banka – Centar za reformu financijskog izvještavanja (CFRR). Pokrovitelj konferencije bila je Republika Austrija, koja trenutno predsjedava Vijećem Europske Unije. Konferenciji je prisustvovalo oko 250 visokih dužnosnika, uključujući ministre financija, regulatore za računovodstvo i financije te predstavnike javnog i privatnog sektora, akademske zajednice te stručnjake iz ključnih međunarodnih i EU institucija. Na konferenciji se raspravljalo o temama iz područja reforme računovodstva u javnom sektoru, financijskog izvještavanja, jačanja odgovornosti u javnom i privatnom sektoru te transparentnosti financijskog izvještavanja.

Na sastanku Zajednice prakse obrazovanja u javnom sektoru PULSAR – EDUCOP sudjelovali su predstavnici 13 europskih zemalja koji su održali prezentacije o edukaciji iz područja računovodstva u javnom sektoru koje organiziraju Ministarstva financija, Akademije/Državne škole za javnu upravu i strukovne organizacije u tim zemljama.

Druga regionalna konferencija internih revizora UIRS, UIR BiH i HIIR-a

U razdoblju od 18. - 19. listopada 2018. godine održana je u Novom Sadu, Srbija Druga regionalna konferencija Udruženja

internih revizora Srbije, Udruženja internih revizora Bosne i Hercegovine i Hrvatskog instituta internih revizora pod nazivom „Izazovi interne revizije, liderstvo, kultura i nezavisnost interne revizije“.

Konferenciju je organiziralo Udruženje internih revizora Srbije uz podršku projekta „Unapređenje revizije na lokalnom nivou za efikasnije upravljanje javnim finansijama“ koji provode Državna revizorska institucija i Program ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) uz podršku Švicarske Vlade. Konferencija je organizirana i uz podršku Fakulteta tehničkih nauka iz Novog Sada, a u suradnji s Udruženjem internih revizora Bosne i Hercegovine i Hrvatskim institutom internih revizora.

Konferenciji su prisustvovali i revizori iz javnog sektora Republike Hrvatske. Tijekom konferencije održano je 12 predavanja (o internoj reviziji u praksi te dodanoj vrijednosti interne revizije, povelji interne revizije, koordinaciji interne i eksterne revizije u javnom sektoru, regulativi i licenciranju interne revizije, reviziji EU sredstava, upravljanju rizicima prijevare i forenzičkoj reviziji, COSO modelu interne kontrole u javnom sektoru, usmenoj komunikaciji internih revizora u javnom sektoru te implementaciji GDPR-a). Osim toga održan je i okrugli stol na temu liderstva, tona s vrha i unutarnje revizije u organizaciji.

Prva regionalna konferencija održana je 2017. godine u Bosni i Hercegovini, druga u Srbiji ove godine, a u zadnjem kvartalu sljedeće godine planira se održavanje regionalne konferencije u Zagrebu.

14. Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru

„Novi izazovi unutarnje revizije“

Središnja harmonizacijska jedinica tradicionalno je organizirala Godišnji seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru pod nazivom „Novi izazovi unutarnje revizije“. Četrnaestom seminaru prisustvovalo je oko 208 sudionika.

U uvodnom dijelu seminara predstavljeno je stanje sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske u 2017. godini. Nakon toga sudionici seminara upoznati su s aktualnostima Instituta internih revizora, nacrtom prijedloga novog Zakona o Državnom uredu za reviziju te novim Zakonom o fiskalnoj odgovornosti. Na seminaru je svoj rad predstavila Radna skupina unutarnjih revizora pri Hrvatskoj zajednici županija. Predstavljeni su i učinci provedbe preporuka unutarnje revizije kroz rezultate angažmana unutarnjih revizija u javnom sektoru objavljenih u Objedinjenom godišnjem izvješću o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru te kroz primjere iz prakse.

U svečanom dijelu seminara su dodijeljena stručna ovlaštenja ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije u javnom sektoru 21 unutarnjem revizoru.

Sve prezentacije održane na seminaru dostupne su na web stranici Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/seminari-1-2-1>.

2. JESTE LI ZNALI?

Na 10. sjednici 3. prosinca 2018. donesen je zaključak da se prihvaća Prijedlog zakona o Državnom uredu za reviziju.

Jedna od značajnih novina koja se ovim Zakonom planira uvesti su prekršajne odredbe za neprovođenje naloga i preporuka.

Člankom 22. propisuje se obveza subjektima revizije, odnosno subjektima na koje se dani nalozi i/ili preporuke odnose, na provedbu naloga i preporuka danih u izvješću o obavljenoj reviziji. Propisivanje ove obveze potrebno je kako bi se i zakonskom odredbom izričito obvezalo subjekte na provedbu danih naloga i preporuka. Propisivanje obveze provedbe naloga i preporuka daje mogućnost da se neizvršenje naloga i preporuka u predviđenim rokovima i na način opisan u Planu provedbe naloga i preporuka može zakonom okvalificirati kao prekršaj za koji je određena kazna. Navedenim člankom propisana je obveza subjekta revizije, odnosno subjekta na kojeg se dani nalozi i/ili preporuke odnose da u roku 60 dana od primitka izvješća o obavljenoj reviziji dostavi Uredu plan provedbe naloga i preporuka. Dodatno, točno se utvrđuje što plan provedbe naloga i preporuka mora sadržavati. Definirano je da, uz aktivnosti koje se planiraju provesti kako bi se utvrđene nepravilnosti otklonile, plan provedbe naloga i preporuka mora sadržavati i planirano vrijeme tj. rokove izvršenja predmetnih aktivnosti.

Ako procijeni da planirane aktivnosti ili rokovi nisu primjereni za provedbu naloga i preporuka, Ured može u roku 30 dana od primitka plana provedbe naloga i preporuka, dati primjedbe subjektu revizije, odnosno subjektu na kojega se dani nalog i/ili preporuka odnosi. U tom slučaju, subjekt revizije, odnosno

subjekt na kojega se dani nalog i/ili preporuka odnosi obvezan je u roku 15 dana od primitka primjedbi otkloniti nedostatke tj. postupiti po danim primjedbama. Ako se Ured ne očituje na plan provedbe naloga i preporuka, to znači da je suglasan s planiranim aktivnostima i rokovima navedenim u planu.

Subjekt revizije, odnosno subjekt na kojega se dani nalog i/ili preporuka odnosi obvezan je izvršiti naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji u rokovima navedenim u planu provedbe naloga i preporuka.

Člankom 23. propisana je obveza subjektu revizije da u pisanom obliku izvijestiti Ured o provedbi pojedinog naloga i/ili preporuke u roku 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe. Ured provjerava provedbu naloga i preporuka danih u izvješću o obavljenoj reviziji u okviru financijskih revizija ili u okviru posebnih revizijskih postupaka provjere. Izvješće o provjeri provedbe naloga i preporuka dostavlja se zakonskom predstavniku subjekta revizije i Hrvatskom saboru. O nedostavljanju plana provedbe naloga i preporuka te o nalogima i preporukama koji nisu izvršeni Ured, u vidu obavijesti, izvješćuje nadležno državno odvjetništvo koje će pokretati prekršajni postupak temeljem odredaba ovoga Zakona. Napominje se kako, iako pojmovi „nalog“ i „preporuka“ nisu posebno definirani, iz dosadašnje prakse Ureda razvidno je kako Ured daje nalog kada je iz opisa činjeničnog stanja vidljivo da subjekt revizije nije postupio u skladu s odredbama zakona, drugih propisa ili akata. Nakon opisa činjeničnog stanja navodi se odredba propisa ili akta s kojom utvrđeno činjenično stanje nije bilo sukladno te Ured daje nalog za postupanje prema toj odredbi propisa ili akta. Preporuka se daje u slučaju kada se utvrđeno činjenično stanje ne može izravno povezati s odredbom nekog propisa ili akta, ali bi

provedba preporuke imala pozitivan utjecaj na poslovanje ili na povećanje transparentnosti načina poslovanja subjekta revizije.

3. NAJAVLJUJEMO

Donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru

U planu je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

Cilj ovih izmjena je unaprijediti područje vezano uz poduzimanje radnji protiv nepravilnosti te doraditi pojedine odredbe Zakona koje su pokazale manjkavosti u praksi.

Izmjenama i dopunama postojećeg Zakona jasnije će se definirati obveznici imenovanja osoba za nepravilnosti, pojmovi vezani uz nepravilnosti, uloga osoba za nepravilnosti i izvještavanje o nepravilnostima. Također će se propisati prekršajne odredbe za nedostavljanje izvješća o nepravilnostima ustrojstvenoj jedinici Ministarstva financija zaduženoj za proračunski nadzor.

Obveznici Zakona proširuju se i na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske i jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska i jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (primjerice zračne luke). Time će se Zakon uskladiti s novim Zakonom o fiskalnoj odgovornosti koji je na isti način definirao obveznike primjene Zakona o fiskalnoj odgovornosti.

Primjenom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru očekuje se bolje razumijevanje područja vezanog uz nepravilnosti te kvalitetnije i učinkovitije poduzimanje radnji protiv nepravilnosti i od obveznika Zakona i od ustrojstvene jedinice Ministarstva financija zadužene za proračunski nadzor.

Nakon njegova donošenja donijet će se i pravilnik koji će propisati kriterije za imenovanje osoba za nepravilnosti, obveze i način postupanja osobe za nepravilnosti te način i rokove izvještavanje o nepravilnostima.

Nova Uputa o provođenju praktične izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor

Sukladno izmjenama u metodologiji unutarnje revizije, u siječnju 2019. izraditi će se nova Uputa o provođenju praktične izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor.

Pismeni ispit za 30. grupu polaznika

Pismeni ispit za polaznike Programa izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor 30. grupe, održat će se 23. siječnja 2019.

Novi ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor (31. grupa)

Ovisno o iskazanom interesu potencijalnih polaznika organizirat će se, tijekom 2019. godine, novi ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor. Prijave na osnovnu izobrazbu se primaju kontinuirano.

Obavijest o početku održavanja ciklusa izobrazbe objavit će se na web stranici Ministarstva financija, odnosno na poveznici: <http://www.mfin.hr/hr/shj-novosti-1-2>.

Nastavno na gore navedeno, podsjećamo da, temeljem Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine, br. 78/15), pravo na prijavu za pohađanje izobrazbe imaju osobe kojima je stjecanje stručnog ovlaštenja, uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je raspoređena.

Katalog izobrazbe

Radionice iz područja sustava unutarnjih kontrola i unutarnje revizije koje će se održavati tijekom 2019. godine biti će objavljene u siječnju 2019. u novom Katalogu izobrazbe na web stranici: [Kontinuirana izobrazba - Republika Hrvatska - Ministarstvo financija](#).

4. ZAVRŠNE NAPOMENE

Pozivamo vas da se uključite u kreiranje Biltena. Svoje radove, prijedloge ili komentare možete poslati na adresu elektroničke pošte shj@mfin.hr.

KLASA: 131-01/17-01/103
URBROJ:513-05-04-18-12
Zagreb, 21. prosinca 2018.

